

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor

Főszerkesztő:
Dr. Rajk Aladár

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1-50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Választó Polgárok!

A haza iránti kötelességet hiven teljesítő polgár holnap ünnepi ruhát ölt, hogy a választási urna elé járuljon és országgyűlési képviselőt válasszon. A heteken át tartó előcsatározás során a választóknak elég idejük volt mérlegelni, hogy miként éljenek a szavazási jogukkal? Baja városának választó közönsége, félretéve minden önző vagy magánérdeket, egyedül a haza javát és lelkiismeretének nyugalalmát fogja szavazatának leadásánál irányadónak tekinteni. Ezért a holnapi választások eredménye, miként az ország túlnyomó részében láttuk, úgy Baján is a Tisza-féle kormányzat lesújtó ítélete, a szövetkezett ellenzék hazafias törekvésének, a megsértett jogrend helyreállításának legteljesebb elismerése lesz.

**A népakarat hatalma nagyobb a hatalom akaratánál!
Egyesült erővel visszautasíthatjuk a hatalom akaratát és megmutathatjuk, hogy az ezeréves magyar államban nem szünhetik meg a jog és a törvény uralma, nem hajolhatunk meg soha, de soha a durva erőszak előtt.**

A választás holnap 30-án lesz.

A felett kell dönteni, helyeslitek-e a kormány jogtipró eljárását vagy nem.

S ki helyesli? Senkisé!

Adjátok tehát le szavazatotokat — minden összeköttetés és személyes érdekre való tekintet nélkül — **a függetlenségi párt jelöltjére Dr. Rajk Aladárra.**

Jöjjetek el mindannyian!

Őrizzétek meg nyugalmatokat. Lelkesedétek tüze szivetekben éljen s szavazatotok által jusson kifejezésre.

Elveinknek győznie kell!

Éljen

DR. RAJK ALADÁR

a bajai függetlenségi párt képviselőjelöltje.

Polgártársak!

Az országban megejtett képviselőválasztások ma már fényesen beigazolták, hogy a Tisza-Perczel-Vojnits rendszere csufos vereséget szenvedett.

Eddig több mint 230 ellenzéki képviselő kapott megbízó-levelet és így Tisza és társai sorsa meg van pecsételve.

Baja város közönsége kitörő lelkesedéssel vette tudomásul a fényes országos eredményt, a mit élő szóval is tudomástokra hoznak a függetlenségi pártnak több megválasztott képviselői, akik közül **Barta Ödön, Mukits Simon, Varga Károly** és még többen a

 VASÁRNAP

**f. hó 29-én délelőtt 10 és fél óra-
kor a Bárány Szálloda nagytermé-
ben tartandó**

PÁRTGYŰLÉSESEN

szónoklatokat tartanak.

Jelenjetelek meg teljes számmal és hallgassátok meg az igaz szó, a hazafiúi érzés hivatott tolmácsait.

**A bajai függetlenségi és 48-as párt
vezetősége.**

A nemzet ítelt.

Tisza István a többségre hivatkozott s a többség jogára a november 18-iki alkotmányértésnél és mikor azt látta, hogy a kisebbség nem akar megnyugodni a pokoli csinynyel elkövetett jogfosztásban — többszöri megfenyegetés után feloszlatta a képviselőházat. Büszkén verte a mellét: „a nemzet ítélni fog, ki szereti jobban a hazáját.” Nem szabad és nem lehet elvitatnunk, hogy e hite meggyőződésének mélyéből fakadt. Tiszáról még az ellenségei is elismerik, hogy őszintesége határos a gorombasággal és ténykedései nem hazafiatlanságból, hanem egy megtévelyedett lélek meggyőződéséből fakadnak.

Ezzel a véleménynyel tartozunk a legyőzött ellenfélnek, aki őszinte meggyőződésével állott a nemzet ítélőszéke elé. És forduljunk azonkívül hálával is feléje, mert — bár akaratlanul és meggyőződése ellenére — új, ragyogó korszakot nyitott Magyarországnak történetében. Ne szidalmazzuk tehát a legyőzött ellenfelet, hanem bucsuzzunk el tőle: a válás órái elértek.

Sokkal önértesebb, sokkal büszkébb térfi a bihari Tiszák ivadéka, sem hogy olyan fiaskó után tovább is a kormány élén maradhatna. Sokkal jobban exponálta magát a választások érdekében, sokkal rozsásabb álmokban ringatta a koronás királyt, sem hogy ekkora vereség és ilyen kiábrándulás után állásában megmaradhatna. Más út nem marad számára, mint a visszavonulás mélabus útja, hisszük, hogy rálép erre az utra, mielőtt még erőszakkal rákényszerítenék.

A nemzet ítélete ám nemcsak Tisza István bukását jelenti, hanem elsősorban

és főként a 67-es alapon álló párt bukását. Megérett és rothadtan hullt a nemzet lábai elé ez a férges gyümölcs és lehulltán ujjong az ország. A nemzeti eszmék diadala dobogtatja a sziveket; büszkén lobognak a trikolorok és minden hazafi egyesül egy óhajtásban: vajha mindig így maradna; vajha a nemzet ítélete mindig ilyen igazságot szolgáltatna azoknak, akik érette küzdenek

A »Polgári Olvasó Egyesület« hangversenye.

Merész eszmék néha váratlan sikerrel járnak. Bár az eszközök nem is állnak mindig arányban a céllal, erős akarat mégis célhoz tud jutni. S a siker annál fényesebb, mennél kevésbé volt biztató. E gondolatok töltötték el bennünket, midőn a helybeli »Polgári Olvasó Egyesület« hangversenyéről távoztunk. Mert valljuk meg, merész gondolat volt a vezetőségtől, kamarazene-estélyt rendezni. Könnyű ugyanis belátni, hogy az ilyen zenei előadások magasfoku művészi érzéket, zenei intelligenciát tételeznek fel a közönségnél, a műérzék pedig nem fejlődik ki magától, hanem a természet, a szakavatot vezetés és az egyéni szorgalom hozadalmas együttműködésének eredménye. Lehetett-e tehát a bajai publikumnak ilyen izlést és érzéket imputálni? Nem kellett-e attól tartani, hogy a közönség, mely ijétén élvezetekre nincsen nevelve, nem is fogja érezni és megbecsülni annak művészi értékét?

Ez aggodalmak bizonyára megfordultak a vezetőség agyában is, de ők mégsem rettentek vissza. Köszönjük is, hogy nem ijedtek meg. Köszönjük nekik, hogy alkalmat adtak a közönségnek oly műélvezetre, minőben ritkán van része. Köszönjük, hogy e hangverseny rendezésével közönségünket fogékonytá tették a magasabb zenei termékek iránt. Köszönjük főképp *Drescher Béla* urnak, hogy a hangverseny eszméjét fáradhatlan buzgalommal megvalósította. Maga is muzsikusz lélek

lévén, bizonyára magán a hangversenyen élvezte fáradozásainak legszebbik jutalmát.

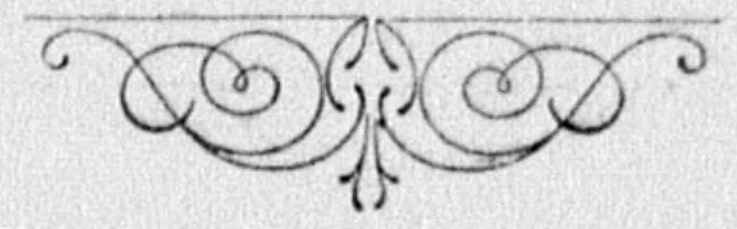
A hangversenyt a budapesti országos m. királyi Zeneakadémia négy tanára rendezte: *Kemény Rezső*, (I. hegedű) *Sabathiel Rezső*, (II. hegedű) *Szerény Gusztáv* (viola) és *Schiffer Adolf* (violoncello). Remek műsoruk első száma volt Dvorák F-dur vonós négyese. Dvorák a cseh nemzet egyik legjelesebb zeneszerzője, kinek kiváló érdeme, hogy amugy is muzsikusz nemzetének számtalan zenei motivumát dolgozta fel ritka művészetével; ezáltal nemcsak eredetivé és nemzetivé tette szerzeményei mindegyikét, hanem minden népek és idők zenei pantheonjában is előkelő helyet biztosított nemzetének zenéjének. Oly példa ez, melyet bátran követhetnénk a magyar zeneszerzők is, kiktől mindenesetre többet várhatnánk egy népdal-átíratnál vagy népdal-egyvelegnél. Maga a Dvorák-féle darab zenei jellege azonos ugyanazon szerzőnek u. n. »Dumki«-gyűjteményével.

A második szám, *Schiffer* cellista két magánjátéka, kétségkívül fénypontja volt az estnek. Mély érzésű, régi olasz dal volt az első solo, melynek visszhangja ott rezgett mindenkinél a szívében. A másik darab a világhírű magyar gordonkásnak, *Poppernek* »Polonaise de Concert«-je volt. Nem tudjuk, csak sejtjük, hogy *Schiffer* tanítványa volt *Poppernek*; annyi bizonyos, hogy méltóan interpretálta a mestert.

Majd *Schubert* D-moll quartettjéből következett néhány variáció, melyeket *Kemény Rezső* primhegedű-szóla váltott fel. *Hubay* nak ismeretes »Csárdajelenetek« című gyűjteményéből adott elő néhányat bravuros könnyedséggel, bámulatos technikával és külső testtartásában nagyon is prononcirozott alanyisággal.

Befejezésül egy magyar szerzőt, *Volkmannt* szólaltatták meg a művészek. G-moll vonós négyesét játszották. Csodálatra méltó főképp a remek összejátszás, melyet egységes vezetés híjával is mindenkor megővtak.

ifj. K. F.

TÁRCA.

Anyámhoz.

Látod, anyám, mindig panaszkodom néked . . . De nékem úgy fáj az, mit úgy hívnak: élet. Meghalni szeretnék . . . pedig alig éltem! Édesanyám, kérlek, imádkozzál értem!

Sötét éjszakában, sötét úton járok, Sőhajokat hallok, szellemeket látok. Csálnak az utamról . . . de én le nem tértem! Édesanyám, kérlek, imádkozzál értem.

Nézd, itt egy sziklatal. Hogy leesem, félek, — Járnai is iszonyu . . . csak tövisbe lépek. Kő sebzi meg lábam . . . mély örvényhez érek. Imádkozzál értem, édesanyám kérlek.

Van Isten, azt mondják, hogy meggyógyít mindent. Kérd helyeitem, anyám, kérd ezt a jó Istent. Engem nem hallgat meg . . . én hiába kérem . . . Édesanyám, édes, imádkozzál értem!

Ha te imádkozol: akkor meghallgatja, Ha te kérsz valamit: tenéked megadja. Kérd, hogy a lányod is oltalmazza, védje . . . Ugy-e, édesanyám, imádkozol érte? —

Janda Matild.

Az abbé vétke.

Főtisztelendő d'Estul de Livey úr, a saint-onésiphorei plébános, épen a szekrényében rakosgatott, mikor Etienne, a cselédje a segédlelkészt bejelentette, aki a kis szalonban várakozik. Az öreg pap azonnal bezárta a

szekrényét, papucsból cipőbe bujtatta rheumás lábait, aztán a vendéghez sietett.

A nagy szoba templomi félhomályába lépve, nyomban felismerte Rougier abbé alakját.

— Ön az, barátom? . . . A délvidékről érkezik?

— A nizzai gyorsvonat ma reggel hozott . . .

A plébános felhúzta az ablak redőnyeit, aztán karosszékekkel kínálta meg a papot.

— Nos, kellemes napjai voltak a Provencebán, amelyet én annyira szerettem mindig tiszta égboltja miatt?

— Igen, atyám . . .

Atyám! . . . Ez a váratlan megszólítás megrézzentette az öreg plébánost; fürkésző tekintetét rászégezte a káplán fiatal, csinos arcára, amely olyan volt e pillanatban, mint bűnös, aki győzni jött.

— Beszéljen, fiam!

— Atyám, én nagyon szerencsétlen vagyok. Most van éppen öt esztendeje annak, hogy ebben a szobában, amely még egyre viszhangozza az én fülemben az ön felháborodásának kiáltásait, megjelentem ön előtt nagy bűnőmmel. Az ön ítélete kegyes és szigorú volt, mint az igazság. Abban a csendes zárdában, Beuceban, ahová ön elküldött, lecsillapodott a beteg kedélyem, elfeledtem a szenvedéseimet. Frissen, megtisztultan jöttem el onnan; éreztem, hogy megszabadultam attól a rettenetes lidércérettől és hálás voltam ön iránt, aki megmentett. Emlékszik még, atyám?

— Mindenre emlékszem, fiam és ismételhetem önnek, mennyire gyűlöletesnek láttam madame Saintonge bűnét.

— És én ma sem ítélek olyan kemé-

nyen felette, mint ön, atyám. Az a nő özvegy volt . . . szabad . . .

— De ön nem volt az; ön Istené.

— Szerettem őt, atyám, esztelenül.

— Az ellenkezője még elszomorítóbb lett volna.

— Bármint igyekeztem is feledni őt, mégis egyre kísértett a démon. Rettenetesen kellett küzdenem ellene. Minden éjszakámat álmatlanul, imádkozva töltöttem. Nem akartam egyébre gondolni, mint az emberi szenvedésekre, a balsors csapásaira; száműztem magamtól minden világi gondolatot.

Egy este — négy éve annak — levelet hoztak nekem. Megismertem az ő irását. A kandallóban lobogott a láng s én a lángok közé vettem a levelet, anélkül, hogy elolvastam volna a tartalmát. Más alkalommal a szolgám jelentette, hogy egy hölgy, akinek az arcát sűrű fátyol takarja, bebocsáttatást kér tőlem. Megkérdeztem a nevét — ő volt. Nem fogadtam; erre elutazott. Hallottam a zokogását, amint a lépcsőkön lehaladt . . .

Abban az időben kevésbé gyűlöltem őt, mint inkább szánakoztam fölötte. Ha ő képes lett volna arra, hogy a velem való találkozásakor minden asszonyi könny s minden más megindító mozdulat nélkül tudott volna hozzám lépni, akkor talán elfogadtam volna őt.

De ki tudja! . . . Talán végzetessé is vált volna az reám nézve s a szentegyház mély bölcseséggel gondolt az ilyen esetekre, amikor elrendelék, hogy papjai meneküljenek az asszonyok elől, mert az a bűnt hordozza magában . . .

Képviselőválasztási mozgalmak Baján.

Több függetlenségi polgár kiáltványa.

Polgártársak!

Még csak néhány nap választ el bennünket a leszámolás órájától. A mit hivatalos pressió, mézes madzag, ami ígéretés csak a világon van, melleteknek van szegezve. A bérkocsisokat mindenféle módon zaklatja a kormány-párt és a városháza. A korcsmárosok helyiségeit naponként végig járja a főkapitány, hogy valami kihágási eljárást indíthasson. Mindenkit, akit csak tudnak, a városházára citálnak, még a gyerekeket is büntetik. A ki kimeri nyitni a száját és egy éljent vagy abugot mer kiállítani, az ellen vizsgálatot vezetnek. Hát még mit csinálnának, ha győznének? Ígéretnek korcsmai engedélyt, szegényházi gondnokságot, trafikengedélyt, kórházi ápolási díjelendést, hivatalokat, megerősítéseket. Fenyegnek benneteket, családokat, hozzátartozóitokat harmadiziglen. Potyavacsorákat rendeznek a Nemzeti Szállodában. Házaitokat felkeresik, kezeiteket szorongatják, kik azelőtt soha meg nem láttak. Mit akarnak? Miért teszik? Kinek érdekében? Kinek van haszna? Nekik-e vagy nektek? Polgárok! Melleteknek van szegezve a fegyver. Megvéditek-e magatokat, vagy megadjátok, ez a kérdés? Fel a csatára! A polgárok harca ez az erőszak, a rémitgetés, az ámitás, az ijesztgetés, a korrupció ellen, fel a küzdelemre, bátran, lelkesülten, hiven és akkor fényesen győztök! Álljatok mint egy ember a függetlenségi párt zászlója alá és akkor továbbra is erősek, hatalmasok lesztek.

Több függetlenségi polgár.

Memento a választási elnököknek.

Ha csakugyan megfelel a valóságnak az a széles körben elterjedt hír, hogy a kormány

a főispánok vagy a kerületekben működő más helyi hatalmasságok után befolyásolja a választási elnököket és a választásoknál közreműködő tisztviselőket és egyéb közegeket, úgy nem árt ismételt figyelmébe ajánlani mindenkinek, a kit illet, az 1899. évi XV. t.-c. 169-ik szakaszát, amely szóról-szóra ezeket mondja:

Az a választási, illetőleg szavazatszedő küldöttségi elnök, vagy helyettes elnök, aki a választási törvényeknek s a jelen törvénynek mulasztása által azzal a szándékkal szegi meg, hogy egyik vagy másik jelölt megválasztását biztosítsa, vagy a választást meghiusítsa, *hatezer koronáig terjedő pénzbüntetéssel és politikai jogainak felfüggesztésével büntetendő.*

Ha pedig a választási elnök, illetőleg szavazatszedő küldöttségi elnök, vagy a helyettes elnök abból a célból, hogy az egyik vagy másik jelölt megválasztását biztosítsa, vagy a választást meghiusítsa, a választási törvényekbe s a jelen törvénybe ütköző valamely intézkedést tett és ezen intézkedés következtében a választásnak általa célba vett eredménye beállott, vagy a választás meghiusult, vagy ha az említett célokból a csendőrség, a rendőrség vagy a fegyveres erő feletti rendelkezést a 154. §. rendelkezésének megszegésével másra ruházta át, *hat hónapig terjedhető jogházzal és hatezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, valamint politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő.*

Ujabb kortes nóta.

Sárga csikó, bársony nyereg
Osztrák párt már Baján brekeg,
Béka módra levelekről —
Román csillag, bukott csillag,
Elkallódott ezekről.

Sárga csikó, bársony nyereg,
Hjába! Ertl fene gyerek!
Gondol merészet és nagyot —
Keresi a fejsze nyelét,
S képviselőnek felcsapott.

Sárga csikó, bársony nyereg,
Ertlivel az osztrák sereg,
Mindent ígér majd itt majd ott —
Nép! keresd a fejsze nyelét,
Majd kapsz orrot, ménkő nagyot.

Sárga csikó, bársony nyereg,
48-as zászló lebeg
Rajk Aladárnak kezében
Azt segítjük, azt emeljük
Diadalra személyében.

Sárga csikó, bársony nyereg,
»Ne higgy magyar a németnek!
Akármivel hitegetnek;
Nincsen abban semmi virtus
Verje meg a Jézus Krisztus!«

X.

Kormánypártiak kortes-nótája.

Amilyen durva és izléstelen a bajai kormánypárt hivatalos lapjának a Bajai Hirlapnak a tónusa, époly hülye és szellemtelen a kortesversük is. Az mondja — egyebek közt, hogy »Rajk Aladár mandátumért kunyorál.« Az a kinjában lett költő úr, bizonyosan beteg. A mi jelöltünket nem láthatta senki antiszembirozni. A kortes-versben azonban egy szellemességet is találtunk. Azt se a szövegben. A verset t. i. sárga papirosra nyomatták. Olyan jól föstött a fekete nyomás a sárga papirosra; olyan volt, mint a politikájuk: fekete-sárga.

Az ötödik patika.

A kormánypárti ígéretések chaosából egész bizonyossággal kezd kibontakozni az ötödik patika kérdése. Még pedig nem kevesebbnek, mint a kormánypárt egyik alelnökének illetve ennek egyik gyógyszerész fia számára, persze az alelnök úr kortesszolgálatának méltó jutalma és elismerése fejében. Ez mint pozitív, komoly ígéret szerepel.

Ugy látszik már most szükségesnek tartják az ötödik patikát, ha másért nem, mert a

Mondja, atyám, hibás voltam, hogy nem tudtam gyűlölni őt?

— Fiam, minden szavából nagy örömemre csak azt látom, hogy nem szereti többé mme Saintonget.

— Tavalay az orvosok, akik feltettek engem a munka és a magány sorvasztó hatásától, Nizzába küldöttek. A meleg égbolt, a tiszta tengeri levegő üdesége valósággal újjá teremtett; beteges idegességemet szinte pillanat alatt elfujta a virágillattal telített levegő.

— Egy vasárnap, amint épen a templomból hazatértem kis hotelembé, ahol laktam, a gazdaasszonyom kért, hogy menjek át a szemben levő épületbe, mert egy beteg az én vigaszomra vágyik. Nyomban átsiettem a második emeletre . . . egy udvari szobácskába. Kopogtattam . . . az ajtó felnyitott és ő állott a küszöbön! . . . Sápadtan, megtörten, alázatosan, könyörögve felém néma szemeivel . . . De én megfordultam és vissza se pillantva, futottam vissza a hotelembé.

Ma reggel azonban, atyám, keserű büntetést mért reám az ur. Tudtomra kellett hoznia, hogy egy percnyi eltévedésnek minő súlyos az ára.

Amikor Párisba megérkeztem, egy ajánlott levelet adtak át lakásomon. A levelet Párisból küldték s a tegnapielőtti kelet van rajta. Felbontottam.

Aláírás nem volt rajta. Az írást nem ismertem, mert el volt változtatva, alig volt kibetűzhető, akár valami iskolás gyermek első betűvetése. Látszott, hogy sebtiben írták, s annyi időt sem engedett az írója magának, hogy a tinta megszáradjon.

Elolvastam . . . Ime, vegye, atyám, olvassa ön is a levelet . . . Én végigolvastam.

Az öreg plébános tagadólag intett a kezével.
— Nem, fiam; olvassa csak fel. Az én szemeim már rosszak.

— Nem vagyok képes . . . nincsen erőm . . . Nagyon szembetűnő volt a felindulás, amely a fiatal pap hangjában reszketett. Aztán így folytatta:

— Igen, az van a levélben, hogy nékem fiam van, négy éves fiam és hogy a gyermek kétszáz lépésnyire haldoklik.

A plébános égnék emelte a tekintetét.
— Istenem, Istenem! — kiáltott fel. — Minő szerencsétlenség! önnek fia van, önnek, Rougier! . . .

— Nemde, rettenetes, ha ilyesmit levél útján kell megtudnia az embernek . . . Milyen csapás! . . . milyen szégyen . . . Az ön homloka biborpiros lett az én szégyenemtől, atyám . . . Fiam, nékem, Isten szolgájának! . . . De, kérem, olvassa el . . . olvassa hát; — haldoklik . . . meg fog halni . . . a bűnös szerelem gyümölcse le fog hullani . . . és akkor eltűnik utolsó emléke is ennek a gyalázatnak . . . és ön boldog lesz, atyám, mert én megtisztultam e büntől . . . ennek az ártatlan gyermeknek a halála, akit én sohasem láttam . . . akit én sohasem fogok meglátni . . .

A pap két kezébe temette az arcát és úgy zokogott.

— Sirassa, fiam, a bűneit; sirassa csak, reményilem, hogy azok a megbánás könnye . . . De nézzük csak jobban a dolgokat. Azt írják, hogy önnek fia van s az súlyos beteg.

Tudja-e legalább, hogy ki írta ezt önnek? . . . van aláírás a levélen? Nékem azt mondotta ön, hogy még az írást sem ismerte meg. Akkor hát? . . . Egy lakcímet jelölnek meg önnek, amely fölül nincsen kétség; ön hozzám jön abban a meggyőződésben, hogy én így szölok majd önhöz: »Menjen, fiam, látogassa meg a gyermekét . . . « De hát a fájdalmi? . . . és a ruhájának méltósága? . . . És Isten?

— Oh! Isten kegyelmes.

— Isten igazságos, uram!

És ellentmondást nem tűrő hangon folytatta a plébános:

— Meg van ön győződve arról, hogy az a gyermek az öné? . . .

— Atyám . . .

— Egy asszony, aki özvegy . . . szabad . . . fiatal és szép . . .

— Elég, atyám!

— Aki önt csábitotta el, vagy mondjuk: aki önt fogadta el, annak ön nem volt az egyetlen kedvese . . . legyen arról meggyőződve . . .

— Képtelenség, hiszen Regina szeretett engem! . . .

— Hazugság!

— Még most is szeret . . .

— Hazugság! . . . Minden szó, amit ők mondanak: hazugság! Minden, amit cselekszenek: kétszínűség és ámitás . . . Megcsalta önt, az első tekintettől fogva . . . Ez a mese a gyermekről az utolsó hazugsága . . .

Az aggastyán hirtelen elhallgatott és az ajtó felé fordult . . . De im, a kapun csen-

kormánypart betegei úgy látszik nemsokára megszaporodnak.

Hermann Adolf programbeszéde.

A kormánypart vasárnapi jelölő gyűlésén Hermann Adolf egyike volt azoknak, akik a képviselőjelölt helyett — programbeszédet mondtak. Mivel azonban sehogy sem tudott az érvek súlyával hatni, az ellenzéki párthoz tartozókat éretlen csócseléknek nevezte. Sokkal fölöttébb áll a függetlenségi párt Hermann Adolfnál, semhogy érdemesnek tartaná ezt a kijelentést megcáfolni, mert a kormánypart éretlenségét a *zöld* jelvény is elárulja. A madarat a tolláról!

A bajai kormánypart „költői”.

Hogy micsoda »zseniális« elemekből áll a bajai kormánypart, misem bizonyítja jobban, mint hogy egy tisztességes kortesnótát sem tudtak maguk összefabrikálni, hanem azt, amit legutóbb kiadtak, — nem akarjuk mondani, hogy lopták, de hogy plagizálták az aradi függetlenségi párttól, az az alábbiakból kitűnik. Két hét előtt megjelent egyik ellenzéki lapban Barabás Béla aradi függetlenségi jelölt kortes nótája, mely hangzott a következőkép:

Már én bizony, már én bizony
Kormányparti nem leszek.
Kalapomra, kalapomra
Vörös tollat nem teszek.
Mert a vörös, akár kutya, akár ló,
Akár toll is, akár ember — egy se jó.

Zöld a tollam, zöld a tollam
Széles az én jókedvem.
Dicső zászló, büszke zászló
Lobog vigan felettem.
Szép a zászló erős ember markába'
Barabásért vigan megyünk csatába!

Jöszte velem, jöszte velem
Jó kenyeres pajtásom;
Menjünk bátran, menjünk büszkén
Egész világ hadd lásson.
Mondogatják: itt is megy két jó magyar,
A hazáért Barabásra leszaval.

gettek. Az előcsarnokban siető léptek közeledtek . . .

Etienne jelent meg egy távirattal a kezében.

— A káplán ur számára . . . Nem találták otthon, ide hozták a táviratot, mert azt hitték, itt van . . .

— Adja ide.

A két férfi néhány pillanatig megdöbbenve, szorongó szívvel ült szemben egymással. — Az a »kék levélke«, a mely éppen a dráma kellő közepébe csöppent, valami borzasztó titkot ígért nekik.

Rougier abbé fölbontotta a táviratot; azután átadta a plébánosnak:

— Tessék! Olvassa el . . .

A hangja alig volt hallható, annyira reszketett, amikor azt a pár szót mondta:

— Mi lelte, barátom?

A plébános szintén átfutotta az iratot és tompa hangon olvasta:

»Gyermekek meghalt — Regina».

Néhány percig némán ültek ott, de hallották a szívük hangos dobogását. Egyikük sem volt képes egy szót is szólani sokáig.

Livey plébános végre, még egyre a kezében tartva a »kék levélkét«, így szólt:

— Rougier, — mondta halkán — tehát a Prony-utcában lakik? . . . eszerint mme Sain-
tonge a mi parochiánkhoz tartozik?

— Igen, atyám.

— Hallgasson meg, fiam. Megesküdött nekem, hogy nem látja többé azt az asszonyt: ez nekem elég, ön csakugyan nem fogja megszegni az esküjét . . . De arra nincs hatalmam, hogy megtiltsam utolsó útjára kísérni a gyermekét . . . ön fogja eltemetni.

A bajai kormánypart kortesdala pedig így szól:

Már én bizony, már én bizony
Ellenzéki nem leszek.
Kalapomra, kalapomra
Vörös tollat nem teszek.
Mert a vörös akár kutya, akár ló,
Akár toll is, akár ember, egy se jó.

Zöld a tollam, zöld a tollam
Széles az én jókedvem
Dicső zászló, büszke zászló
Lobog vigan felettem.
Szép a zászló erős ember markába'
Az Ertliért vigan megyünk csatába.

Jösz te velem, jösz te velem
Jó kenyeres pajtásom,
Menjünk bátran
Menjünk büszkén
Egész világ hadd lásson,
Mondogatják: itt is megy két jó magyar,
A hazáért az Ertliért leszaval.

A legmulatságosabb a dologban, hogy Aradon — mint a kortesnótákból kivehető a kormánypartiak tolla vörös, s az ellenzékieké zöld.

Vojnits báró „okos tanácsa.”

A bajai kormánypart plakáton hívta össze a választó polgárokat a programbeszédre, melyből többek közt az is olvasható volt, hogy Vojnits báró »okos tanácsokat« fog osztogatni.

Mindenki azon töprengett, hogy miféle okos tanácsot adhat a jelen körülmények között, amikor az egész országban az ellenzéki politika üli diadalát?

Egyszerre csak köztudomássá vált, hogy a tanács az volt, hogy a kormánypart jelöltje visszalépjön. Ez tényleg okos tanács volt.

Ebből az alkalomból a kormánypart az alábbi értesítést tette közhírré:

Polgártársak!

Ertl József a szabadelvűpart képviselőjelöltje a változott körülményre való tekintettel Baja város békéje érdekében a jelöltségről

visszalépett.

A ma d u. 3 órára hirdetett nagygyűlés elmarad.

A bajai függetlenségi párt kortesdala.

(Kossuth Lajos azt izente . . . dallamára.)

Kossuth apánk, Kossuth apánk,
Add apai áldásod ránk,
Hogy a Te szent zászlód győzzön
Az egész szép magyar földön.
Éljen doktor Rajk Aladár
Éljen a haza!

Baján a győzelmünk biztos,
Jöhet akár száz csendbiztos.
Jöhet Vojnits pártkaszával,
Nem bír a független párttal
Éljen doktor Rajk Aladár
Éljen a haza!

Rajk Aladár lesz követünk,
Megsegít rá jó Istenünk.
Nem kell nekünk labanc követ,
Csak kurucot választunk meg.
Éljen doktor Rajk Aladár
Éljen a haza!

Tudnivalók a választás napjára.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az országgyűlési képviselőválasztás Baján, 1905. évi január hó 30-án a városi székház közgyűlési termében fog megejtetni.

Az 1874. évi XXXIII. t.-c. értelmében a választási eljárás 8 órakor reggel nyílik

meg, — 8 óra 30 percig ejtendő meg az ajánlás és több jelölt esetén 9 órakor kezdődik a szavazás.

A **szabadelvű párt** a »Nemzeti szállodában« gyülekezik, a városháza főkapuján vonul fel és ugyanott távozik.

Az **1848/49-es függetlenségi párt** a Ziechféle söresarnokban gyülekezik, a városháza Zárda-utca felőli hátsó kapuján vonul fel és ugyanott távozik.

A Szent-István-téren keresztül a városházától a Sugovicáig vonuló kordonon keresztül mindenféle közlekedés tilos, a Szent-István-teret és városházát körülvevő kordonon keresztül pedig a kocsis- és gyalogközlekedés **csakis felnőtt férfiaknak van megengedve.**

Felkérem egyben a közönséget, hogy mindennemű csoportosulástól tartózkodjék.

Baja, 1905. január 25.

Szutrély Lipót,
választási elnök.

Karcolatok.

A Samuk mint bábák.

Tehát valóra vált abbeli sejtésünk, hogy a vajudó hegyek egy nevetséges kis egérkét fognak világra hozni. A szülés nem volt normális lefolyású. Bruck Samu főbába és Hesser Samu albába hiába erőlködtek napok hosszat, hogy megszülessék a várva-várt jelöltke; már-már azt hitték, hogy a szenvedő mama belepusztul a processusba, miglen Rosenberg Samu orvos-professor egy osztrák *császár-vágással* nem szabadította meg kinjaitól a sokat szenvedett mamát. Úgy a mama, mint az újszülött — a körülményekhez képest — elég rosszul érzik magukat.

Jelenet az utcán.

Két kormánypartí alak találkozik a minap az utcán.

— Miért vagy úgy elszontyorodva? — kérdi az egyik.

— Fogadtam egy ellenzékievel olyformán, hogy ahány szavazóval több lesz a vasárnapi banketten, mint 200, annyi koronát kell fizetnie nekem s ahánynyal kevesebb, annyi koronát kell fizetnem neki.

— Nos, és?

— Barátom. 97 koronámba került ez a hecc.

Amikor a zászlók fáznak.

E héten történt, hogy a kormánypartíak hiába küldözgették a szélrózsa minden irányában zászlóikat, nem akart gazdájuk akadni. Mit volt tehát mit tenni, mint szegényszemre visszavinni azokat a Nemzeti Szállóban lévő pártirodába. Egy bérkocsis párthívünk, ki e jelenetnek szemtanuja volt, megkérdezte kollégáját, hogy hát miért hozta vissza a zászlót valamennyit?

— Valamennyit? — többet hoztam vissza, mint elvittem. Kettőt hajítottak utánunk, aztán, mondom, fölveszem, haza viszem a melegre, mert nagyon fáznak szegények.

HIREK.

Két szenzációs választás. Hieronymi Károly Vázsonyi Vilmostal szemben is kibukott, tehát Budapesten is, Szatmáron is. Így Hieronyminek nincs kerülete.

Nyiri Sándort Bedőházy János Marosvásárhelyt kibuktatta.

Tehát két miniszter esett áldozatul.

Dr. Plósz Sándor mandátuma függőben van.

Személyi hir. *Polgár József*, a szabadkai törvényszék elnöke több napi tartózkodásra Bajára érkezett.

Esküvő. *Öbler Gyula* magántisztviselő ma tartja Baján esküvőjét *Brunner Lenke* urhölgygel.

A dunapataj—bajai vasut építése ügyében a napokban döntés lesz. Valószínű, hogy már rövid idő múlva a bajai városi közgyűlés elé kerül, hogy az határozzon a hozzájárulási összeg tekintetében.

A Dombóvár—bátaszéki vasutnak első rangú vasuttá való átalakítási munkálatai nagyban folynak *Perlaky József* és *Hatsék Ignác* főmérnökök vezetése alatt. A beosztott mérnökök, dacára a nagy hidegnek, künn a szabadban dolgoznak, hogy a tervezéssel mielőbb elkészülhessenek. Ezt a hirt azért is közöljük, mert ez beigazolja, hogy a baja—bátaszéki Dunahid munkálatai már rövid néhány hét múlva megkezdődnek. Itt említjük meg, hogy a baja—szabadkai vasut vonalát is át fogják rövidesen alakítani első rangú vonallá.

A „Bajai Gyümölcsészeti Egyesület” f. hó 22-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, a melyen *Hesser Gyula* egyhangúlag alelnökké, *Wunderlich József* egyhangúlag igazgatóvá, *Kazal József* egyhangúlag pénztárnokká és *Fejes István* egyhangúlag könyvtárnokká választotta meg. Az igazgató választmány tagjaivá választottak s mindnyájan egyhangúlag: *Allaga István*, *Bernhart Ernő*, *Demek Károly*, *Gáspár János*, dr. *Hegedűs Aladár*, dr. *Lemberger Ármán*, *Lerner Antal*, *Meskó László*, *Pollák Bernát*, *Reich Salamon*, *Reich Zsigmond*, *Somogyi Emil*, *Szaday Kálmán*, *Tauszig Jakab*, *Vojnits Dániel*, *Weisz Nándor*.

A bajai I. nőegylet által rendezett táncmulatság összes jövedelme 837 kor. 80 fillér, összes kiadás 589 kor. 40 fillér. Tiszta jövedelem 298 kor. 40 fillér. Felülfizettek: Dr. *Rajk Aladár* 20 kor., *Szutrély Lipót* 17 kor., báró *Vojnits István*, *Bezeredy István*, Dr. *Nikolausz Béláné*, *Vajda Ödön* (Zircz), ifj. *Szutrély Lipót* (Bácsalmás), *Ertl István*, Dr. *Hegedűs Aladárné* 10—10 koronát, *Drescher Gyula* 8 kor., *Ertl József* 7 kor., *Eckert Gyula*, *Rosenberg Mórné*, *Freund Lázár*, Dr. *Hetényi Pál*, *Somogyi Emilné*, özv. *Reich Bernátné*, *Szupper Mihályné* 6—6 kor., *Reich Vilmosné*, *Reich Gyuláné*, Dr. *Makray László*, *Herczfeld Jakabné*, Dr. *Lemberger Árminné*, *Fischer Béla*, *Schliesser Miksa*, *Müller Józsefné*, *Szász János*, *Krausz Jakabné*, *Schön Géza*, *Dick Lipót*, *Rosenberg Mátyás* 5—5 kor., Dr. *Bérczi Albertné*, *Schön Antalné*, *Weidinger Benőné*, *Weidinger Dezsőné*, *Alföldi Lajos*, *Alföldi Lajosné*, Dr. *Róna Dezső*, *Feuermann Sománé*, *Nagy Sándorné*, Dr. *Szirmai Vidor* 4—4 kor., *Löwinger Jenő*, *Grünwald Izsák*, N. N., *Hesser Gyuláné*, *Türy Mátyásné*, *Morvay Imre* (Magyar-Kanizsa), Dr. *Verner Adolf*, *Kálmán Kolos* 3—3 kor., *Kikindai Aladár*, Dr. *Kelemen József*, *Dervaderics Illés*, Dr. *Horváth Győző* (Kaloça), *Klein Edéné*, *Milkó Vilmosné*, *Milkó Mátyás* 2—2 koronát.

A keczeli képviselő-választás egy érdekes epizódjáról ad hirt szentistváni levelezőnk alábbi tudósításában: A keczeli választókerületben e hó 26-án történt meg az orsz. képviselő választás. A ki a függetlenségi

Kossúth-párt jelöltje *Pozsgay Miklós* programbeszéde alkalmával *Bajaszentistván*on jelen volt, körülbelül tisztában lehetett a bekövetkezett eredménnyel. *Pozsgay Miklós* — Kossúth-párti óriási többséggel vitte győzelemre a kezében tartott 48-as zászlót. — Gyönyörű tanújele volt látható *Keczelen* a lelkesedésnek — akkor, amidőn az erősen zimankós és havazó téli idő dacára is az óriási embertömeg oly erősen kitarított jelöltje mellett. Szép látványt nyújtott a piros tollerdő, az erősen hulló hóvirággal. Hogy mily nagyfokú lelkesedés buzdította *Pozsgay* embereit a keczeli úrnához fényesen beigazolta ezt *Gyurkovics Alajos* bajaszentistváni szavazó polgár — aki is 62 évével és az iszonyú téli hideg idővel dacolva, este 7 órakor nagyot gondolt, subáját nyakaközé kanyarította, botját úti társul véve, neki indult gyalog a nagy útnak — s reggel 5 órakor a már *Keczelen* volt szavazó cimboráinak nagy »jóreggelt«-tel köszöntött be s később boldogan adta le szavazatát: *Pozsgay Miklósr*! És ezt egy hazáját szerető bunyevác ember tette meg, a ki büszkén verheti a mellét, hogy »magyar vagyok!«

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügy-miniszter *Boromisza János* zentai gyakorló ügyvédet a szabadkai kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbizottá nevezte ki. — A szegedi kir. főügyész *Fehérvári Adolf* óbecsei járásbírói irnokot az ujvidéki kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Halnak, halnak, egyre halnak... Dicső 48-as szabadságharcunk tanúja és közvetlen részese: *Türy János*, városunk közszeretnek örvendő polgára s a városi törvényhatósági bizottságnak 18 éven át volt tagja, e hó 23-án hosszas szenvedés után elhunyt 80 éves korában. Temetése kedden délután ment végbe óriási részvétel mellett. A végtisztességen megjelent dr. *Rajk Aladár* a bajai függetlenségi párt képviselőjelöltje, *Drescher Gyula*, a bajai függetlenségi párt elnöke, *Czernay Imre* ipartestületi elnök és társadalmunk sok más előkelősége.

A bajai kereskedelmi kaszinó vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen megajtották a tisztújítást is. A tisztikar ismét megválasztott. A bizottságba három új tag választott. És pedig: *Fischer Adolf*, *Klein Sándor* és *Pollák Bernát* borkereskedő.

Az ált. jövedelmi pótdadó kivetésénél tudvalevőleg figyelembe veendő az ingatlanra betáblázott terhek kamatai, amelyek összege levonásba jön. Aki ezzel a kedvezményvel élni akar, azt e hó 31-ig bejelenteni köteles. A bejelentésre szolgáló nyomtatott blanketta a városházán ingyen kapható.

Szinielőadás. A magyarországi építőmunkások országos szövetségének bajai csoportja könyvtára javára 1905. évi február hó 11-én az »A r a n y b á r á n y« szálloda nagytermében világpostával és táncal egybekötött szinielőadást rendez, mely alkalommal színrekerül: »A miniszterelnök bálja« vigjáték 1 felvonásban. Jegyek kaphatók ifj. *Pock József* főtéri kereskedésében.

Szocialista népgyűlés lesz vasárnap délután. A szocialisták is állítottak tudvalevőleg jelöltet *Kardos Jakab* budapesti agitátor személyében, aki vasárnap délután ezen a népgyűlésen mondja el programbeszédét.

Az üvegestót malórje. Egy szegény üvegestót jajgatva panasolta egyik alvégi kocsmában, hogy micsoda baj esett vele. Berúgott a spiritusztól és mikor már nagyon is széles jókedve kerekedett, a földhöz vágta az üveges ládáját és az üveg ezerfelé törött. Most aztán se jókedv, se pénz, se üveg.

Hirtelen halál. Megrendítő eset történt e hó 23-án délután a szomszédos Baja-Szentistvánon. Hétfőn délután tartotta a szentistváni község ház udvarán *Pozsgai Miklós* képviselőjelölt a programbeszédét. Az udvar zsuffolásig telve volt emberekkel, akik hol zajongtak, hol tolazkodtak. A nagy zajban és tolazkodásban egy öreg, 70 éves ember hirtelen, egy jajszó nélkül összerogyott és a fagyos, havas földön elterült. A szegény öreget bevitték egy meleg szobába, megkísérelték élesíteni, de hiába, az öreg meghalt.

Véres eset történt hétfőn délután az alsó Pandur-szigeten. Egy erdőort megtámadtak fatolvajok és midőn véresre szurkálták, az egyik tolvajt az erdőor jogos önvédelemből lelőtte. A rémes esetről a következő tudósításunk számol be: *Porkoláb Miklós* erdőor járójában azt látta hétfőn délután, hogy egy ember három gyerekkel fát lop az erdőben. Amidőn ezt meglátta, közelebb ment és szólt a fatolvajoknak, hogy hagyják abba a faszedést és rögtön távozzanak az erdőből. A megszólitottak a helyett, hogy a felszólitásnak eleget tettek volna, rátámadtak *Porkolábra* és elkezdtek szurkálni. Súlyosan megsebesítették fején, kezén és lábán. Mikor másodszor készültek támadásra, felemelte a több sebből vérző *Porkoláb* az élesre töltött fegyverét és figyelmeztette támadóit, hogy ha még egyszer bántják, löni fog. Ezek a felszólitásra nem hallgatva, újra rárohantak. Ebben a pillanatban eldőrt a fegyver és *Polyák Antal* holtan terült el a földön. A bajai járásbíró megindította a vizsgálatot.

Közgyűlések. A »Bajai takarékpénztár« február hó 2-án délelőtt 10 órakor, — a »Bajai kölcsönös segélyező-egylet« pedig február hó 19-én, délelőtt 10¹/₂ órakor tartja rendes évi közgyűlését.

Gyermekholttest ujságpaprosban. Szabadkáról írják: A bajai temető öre a napokban a temető hullaházában rejtélyes leletre bukkant. A földön megpillantott egy kis csomagot, amelyet felbontva, megborzadt annak tartalmától. Egy körülbelül 5 hónapos méhmagzat volt a csomagban, amelyet valószínűleg azalatt, míg szellőztetés végett az ablakok nyitva voltak, dobhatott be valaki az egyik ablakon keresztül. A kis hulla a Néptanítók Lapjának 1901. évi augusztus 29-iki számának egyik példányába volt csomagolva. A rendőrség erélyes nyomozást indított meg a bűnös anya kilétének felderítése végett.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

A „bajai polgári olvasó egyesület“ 1905. év jan. 21-én tartott hangversenye alkalmával felülfizettek: Dr. Rajk Aladár, Ertl József 20—20 koronát, Drescher Lajos 10 kor. Bodrogi Gyula, Ertl István 7—7 kor., Balka Géza 6 kor., Wunderlich József, Dr. Koller Imréné, Nattiné Gaál Clotild 5—5 kor., Somogyi Emil, Reich Vidor, Drescher Béla 4—4 kor., Piukovics Antal, Allaga István, Jármer Lipót, Wagner Bandi, Dittl Lipót vállalkozó, Tury Mátyás, Gyarmati Emilné 3—3 kor., Weidinger Benő, Szabó Sámuel, ifj. Gaál János, Wunderlich János, Szabó Sándor, Dervaderics Illés, Nánay Lajos, Weidinger Arminné, Dr. Hermann Adolf, Rosenberg Mórné, Somogyi Gyuláné, öz. Reich Bernátné, Weisz Nándor, Szirmay Dori, Feuermann, öz. Devics Alajosné, Jovánovics Milán, Czérnay Imre, Sztankovics Béláné, Schön Antalné, Dr. Alföldy Lajosné, Löwinger Jenő 2—2 kor., Milassevits Antal, Pintér Ferencz, Dr. Fehér Lőrincz, öz. Michitsch Józsefné, Radány Kálmán, Diamant Lajosné, Kerekes Albinné 1—1 koronát.

A Bajai kath. Legényegylet lapunk utján közli az érdeklődő közönséggel, hogy e hó 29-én a szokott délutáni előadás — tekintettel a választási mozgalmakra — elmarad.

A bajai 1848/49. aggastyán honvédek részére Latinovits János 10 kor. Petrovác István 1 kor., Bischhoff Károly 1 korona, és Buday Ferencz 20 fillért adományozott, mely szives adományokért fentnevezett uraknak hálás köszönetét nyilváníja a honvéd-segélyező bizottság.

Jótekonyság. A bajai I-ső nőegylet részére az újévi üdvözetek megváltása címén a szegények segélyezésére a következők adakoztak: Ertl Irma 40 kor., Takarékpénztár 20 kor., Schlieszer Miksa, Michitsch Józsefné, Vojnics Dániel Dr. Koller Imréné, Bodrogi Gyula, Schleicher Antalné, Ertl Józsefné, Dr. Rajk Aladár, Szegedi kereskedelmi és iparbank 5—5 kor., Szabay Ferenczné, Dr. Hegedűs Aladárné, idb. Szutrély Lipótné 4—4 kor., Kollár Ágostonné, Herczföld Jakabné 3—3 kor., Sternfeld Vilmos, Reich Bernátné, Dr. Raisz Sándorné, Csihas Ferenczné, Nádas Sándorné, Fischer Béláné, Diamant Lajosné, Schlesinger Gyuláné, Reich Vilmosné, Reich Gyuláné, özvegy Müller Jánosné, Latinovics Laura, Allaga Ottoné, Dr. Borosné, Dr. Hetényi Pálné, N. N., Dr. Rosenberg Samuné, öz. Manhold Istvánné, Scherer Sándorné, Somogyi Emilné, Drescher Anna, Dr. Klénáncz Györgyné, Müller Józsefné, öz. Pevlovicski Drescher Gyuláné, Dr. Makray Lászlóné, Dr. Nikolausz Béláné, Scherer Antalné, Császár Ferenczné, Tury Mátyásné, Dely Gézané, Monasterliné, Rosenberg Jakabné, Dr. Valentin Emil, Szupper Mihályné, Nánay Lajosné, öz. Kuluncsics Viktorné, N. N., Navratil Ede, öz. Hnathovszky Mária, öz. Latinovics Gyuláné, Dr. Alföldi Lajosné, Vojnics Máténé, N. N. 2—2 kor., Fischer Pál, Zwilinger Salamon, Preimajer Pálné, Wiesel Dávidné, Tüske Jánosné, öz. Allaga Imréné, Fedor Károlyné, Allaga Leoné, Boróczyné, Demetrovics Emil, Prager Testvérek, öz. Fellner Józsefné, Mojzes Mariska, Dervaderics Illés, Grünvald

Izsákné, öz. Fogt Alajosné, Willmann Jánosné, öz. Reiser Antalné, Desics Józsefné, Kiss Józsefné, Ozvald Istvánné, Drescher Lajos, Reiter Jakab, Schvarcz Józsefné, Lázár Sámuel, öz. Bernhart Istvánné, Weidinger Hermáné, Dr. Bernhart Jánosné, Hildenstab Antalné, N. N., N. N., Gebhardtné, Széles Áronné, Bernhart Ernőné, öz. Trapli Ferencné, Gyarmathy Emilné, Tausig Jakabné, Szigriszt Istvánné, Hübner Józsefné, Peschke Károlyné, Szaday Kálmáné, Schön Ödönné, Prigly Károlyné, N. N., Romátka Jenőné, Dr. Beczásy Gyuláné, Sarffenberger Lajosné, Dr. Fishoffné, Rauschenberger Ferenc, Weisz Nándorné, Meskó Lászlóné, Eckert Gyula 1—1 kor., Balka Gézané, Mihályfiné, Lakner Istvánné, Posta Árpádné, N. N., Szokolovicsné, Bellosics, Rózsáné 60—60 fill., Wildmann Jánosné 50 fill. Devics Alajosné, N. N., N. N., N. N., H. J., öz. Eckert Istvánné, öz. Horváthné, öz. Sztankovics Béláné, Schuller József 40—40 fill., N. N., 30 fill., N. N., Bajer Hermin, Kerekékné 20—20 fillért. Fogadják e nemes szívű adakozók adományaikért az elnökség hálás köszönetét. A bajai I-ső nőegylet elnöksége.

NYILT TÉR

Ezen rovat alatt közölttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Bucuszó.

Mindazon jóakaró ismerőseimnek, kiktől nem volt alkalmam személyesen bucsut venni, ezuton mondok szívélyes Isten hozzádot —
Benedek Imre

296. sz.

vh 1904

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. bíróságnak 1903. évi Sp. II 359/2. számú végzése következtében Dr. Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Grün Milosné javára Szilvásy György és neje ellen 100 K. s járulékaik erejéig 1903. évi november hó 6-án fogatosított kielégítési biztosítási végrehajtás utján le- és fölül foglalt és 845 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósa 1904. évi V. 264/4 számú végzése folytán 100 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi október hó 24. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bírósággal már megállapított költségek erejéig Csátalján alperesek lakásán leendő eszközzésére 1905. évi február hó 11-ik napjáhozak délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv. cikk 107. és 108. §-i értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja 1905. évi január hó 25. napján.

Szegő,

kir. bírósági végrehajtó

„Magyar Regényírók“

Szerkeszti MIKSZÁTH KÁLMAN.

4 koronás havi részletfizetésre kaphatók

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN.

SCHMIDL L-FÉLE GYŐRI

FINOM DESZERTEK

BONBONOK,

CSOKOLÁDEK ÉS

CZUKORKÁK, SZA-

VATOLT KITÜNŐ

MINŐSÉGŰ

ÉS AJÁNLATRA

MÉLTÓ

H A Z A I

GYÁRTMÁNYOK.

Különlegesség:

— Nagy választék gyönyörűen díszített —

husvétii újdonságokban

u. m. marzipán, fondant és csokoládé alakok, szerencse tojások stb.

Mintagyűjteménnyel a gyár készségeel szolgál.

!Kérje a gyár illusztrált árjegyzékét!

MAGGI-FÉLE LEVES-ÉS ÉTEL-ÍZESITŐ

páratlan a maga nemében és régóta jól bevált szer, hogy gyenge levesek, mártások főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk.

➡ Kis adag elég. ➡

Üvegcsékben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegcsék legolcsóbban utántöltetnek.

Épp úgy ajánlhatók **MAGGI BOUILLON-TOKJAI**, melyekből csupán forró víz ráöntése által, kitűnő erő- vagy husleves készíthető. — Tokokban á 2 adag 20 és 15 fillérért. — Kaphatók DRESCHER GYULA kereskedésében BAJA.

Maggi kitüntetései: 5 nagydíj, 32 aranyérem, 6 díszoklevél, 7 tiszteletdíj.

Hétszer versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párizsi világkiállításokon. (Maggi Gyula jurytag.)

VAGYON. A „bajai kölcsönös segélyző-egylet“ vagyón-mérlege az 1904. évről. TEHER.

Készpénz	10413	48	1899. évtársulat beiratás-dij-számla	4796	—
Kezességi kötvények	487763	15	1900. » » »	4412	—
Magán kötvények	377788	32	1901. » » »	4828	—
Jelzálogos kötelezők	333740	47	1902. » » »	5708	—
1899. évtársulat végleszámlása	336000	—	1903. » » »	6364	—
Ezek kamataiban	7603	20	1904. » » »	7064	—
Kisbirtokosok földhitelintézete	2000	—	1899. évtársulat hetibefizetés számla	374088	—
Intézeti ház	30000	—	1900. » » »	273888	—
Bajai polgári olvasó egylet	500	—	1901. » » »	239296	—
Hátralékos kamatok	19526	77	1902. » » »	207863	—
Hátralékos heti befizetések	6733	—	1903. » » »	148724	—
Pótlékok	369	80	1904. » » »	83325	—
Nyomatványok	675	45	Előre bevett kamatok	3311	13
Felszerelés	1042	88	Tartalék alap	53487	32
			Nyugdíj alap	39586	79
			1899. évtársulat 1899—1903. kamat	37.08	44458
			1900. » 1900—1903. »	23.22	25611
			1901. » 1901—1903. »	12.56	15159
			1902. » 1902—1903. »	5.48	7819
			1903. » 1903. »	1.40	2227
			1899. évtársulat 1199 betéteinek 1904. kamatai 16.10		19303
			1900. » 1103 » 1904. » 12.50		13787
			1901. » 1207 » 1904. » 9.46		11418
			1902. » 1427 » 1904. » 6.50		9275
			1903. » 1591 » 1904. » 3.80		6045
			1904. » 1766 » 1904. » 1.30		2295
			Oszthatlan kamat	10	70
	1614156	52		1614156	52

VESZTESÉG.

Nyeresemény- és veszteség számla.

NYEREMÉNY.

Kezelési költségek	11590	04	Kamat áthozat a múlt évről	—	66
Üzleti költségek	4666	56	Kamatok	80165	61
Jótevény czélok	520	60	Késedelmi illetékek	1909	98
Adó	3550	31	Átiratási díjak	135	—
Nyomatványok elhasználása	675	45	Házjövedelem	1045	—
Felszerelés avulásért	115	87			
A 6 évtársulat kamatai	62126	72			
Oszthatlan kamat	10	70			
	83256	25		83256	25

Pénztár forgalom: 3.426,492 kor. 74 fill.

Baján, 1904. december hó 31-én.

Somogyi Emil s. k.
igazgató.

Nánay Lajos s. k.
aligazgató.

Sziklai Zsigmond s. k.
főkönyvvezető.

Fried Samu s. k.
pénztárnok.

Jelen vagyón-mérleget, úgy a nyeresemény- és veszteség-számlát megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság:

Kollár Agoston s. k.

Heller Richárd s. k.

Erdős Jakab s. k.

Tisztelt Közgyűlés!

A lefolyt 1904. évi üzleteredményt, vagyónmérleget, nyeresemény- és veszteség számlát van szerencsénk ezúttal bemutatni. Intézetünk fennállásának 37. évét következő eredménnyel zárjuk le és pedig: A 6 évtársulatnak 62137 korona 42 fillér nyereséget mutatunk ki. Zárszámadásunk szerint a kitüntetett eredmény a 6 évtársulat között felosztott.

Az 1899-ik évben alakult társulat következőképen záratott le:

I. Alapítási díj 1 törzsbetét után	4 kor. — fill.	1199	törzsbetétre	4796.—
II. Törzsbetétenként 6 évi befizetés	312 kor. — fill.	1199	»	374088.—
III. Nyeresemény 6 évre	53 kor. 18 fill.	1199	»	63762.82
IV. 1905. január 1-től márczius 1-ig kamat	3 kor. 12 fill.	1199	»	3740.88

Összesen: 372 kor. 30 fill. 1199 törzsbetétre 446387.70

A jelen évben felmutatott üzleti eredmény valamivel csekélyebb az 1903-ik évben elért üzleti eredménynél, mert intézetünk sem maradhatott megkímélve az általánosan uralkodó mostoha viszonyoktól. Ezek különösen az ipar és kereskedelem terén jelentkező pangásban, az el nem helyezhető tőkék nagymérvű felszaporodásában és a kamatláb általános és tetemes leszállításában mutatkoztak — de ennek dacára az elért eredmény kielégítőnek mondható. A többi társulat nyereseményrésze zárszámadásunkban található.

Kötvény- és egyéb tárczáink teljesen biztosak. A tartalék alap 53487 kor. 32 fillt mutat fel. A tisztí személynének fizetését az igazgatóság 1904. évi április hó 1-től, tekintettel az általánosan mutatkozott drágulásra és azon körülményre, hogy a tisztviselők már évek óta fizetésjavításban nem részesültek, 1480 koronával felemelte és elismeréskép 1230 korona jutalomdíjat szavazott meg. Ezen előadott jelentésünket elfogadni, jóváhagyni és a felmentvényt úgy az igazgató-tanács, mint a felügyelő-bizottságnak megadni kérjük.

Baján, 1905. évi január hó.

Az igazgatóság.